

**Звіт з виконання завдань,
ключових доказників результативності, ефективності та якості службової
діяльності першого заступника Голови Державної архівної служби України**

1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері архівної справи

*1.1. Зайнято організаційне та методичне забезпечення приймання
виборчої документації виборів Президента України до місцевих державних
архівних установ відповідно до Закону України «Про вибори Президента
України»:*

Виконано.

Станом на 28 вересня 2019 р. державні архіви областей, м. Києва, архівні
відділи райдержадміністрацій, трудові архіви забезпечили тривання на
зберігання документів з виборів Президента України (2019 р.):

5728 од. зб. документів Національного архівного фонду;

4352 од. зб. документів з кадрових питань (особового складу);

31226 од. зб. документів тимчасового зберігання;

57041 пакувань тимчасового зберігання;

208 одиниць об'єктів аудіовізуальних документів;

267 од. зб. агітаційної документації та електронних інформаційних
ресурсів.

349 пакувань – документи тимчасового зберігання (списки виборців,
виборчі бюлетені, контрольні талони виборчих округів, акти, заяви, скарги
та рішення дільничних виборчих комісій), закордонних виборчих дільниць
закордонного виборчого округу з чергових виборів Президента України
31 березня 2019 року та повторного голосування з виборів Президента України
21 квітня 2019 року, що зберігаються в Центральній виборчій комісії, будуть
прийняті на зберігання до Центрального державного архіву вищих органів
влади та управління України в листопаді 2019 року, документи Національного
архівного фонду – після проведення науково-технічного оброблення, яке
Центральна виборча комісія проводить власними силами.

З метою забезпечення документування подій, пов'язаних із проведенням
виборчих кампаній 2019 р., та приймання виборчої документації, Укрдержархів
(лист від 03.01.2019 № 15/01.3/0) звернувся до державних архівів організувати
роботу зі збирання документів та забезпечити ініціативне документування
подій пов'язаних із виборами Президента України, народних депутатів України
у 2019 році.

Укрдержархів листом від 08.01.2019 № 74/01.3/0 звернувся до голів
обласних державних райдержадміністрацій про забезпечення додатковими
приміщеннями державних архівних установ для приймання виборчої
документації тимчасового зберігання (виборчі бюлетені, списки виборців
тощо), що надходять на архівне зберігання у пакуваннях (коробках, архівних
боксах, мішках).

З метою забезпечення збереженості виборчої документації при розробці
середніх норм вдатків окружних виборчих комісій на підготовку та

проведення виборів Президента України у 2019 році Укрдержархів звернувся до Центральної виборчої комісії щодо планування виділення коштів на науково-технічне опрацювання та подальше зберігання документів (без урахування видачків на проведення повторного голосування) у розмірі 19057,81 гривень (на підставі розрахунку вартості робіт з науково-технічного опрацювання документів з виборів Президента України, наданого Державним архівом м. Києва (лист від 08.02.2019 № 068/05-04/278).

Проаналізувавши інформацію державних архівів областей на виконання листа Укрдержархіву від 26.03.2019 № 1179/013/0 про стан готовності приймання виборчої та іншої документації з виборів Президента України 2019 року на зберігання до державних архівних установ налічно рекомендації щодо приймання документів ПАФ, з кадрових питань та тимчасового строку зберігання.

Директорів державних архівів Укрдержархівом повідомлено (лист від 16.04.2019 № 1464/013/0) про вартість робіт із науково-технічного опрацювання та подальшого зберігання виборчих документів відповідно до постанови Центральної виборчої комісії від 10 квітня 2019 року № 773, якою затверджено Середні норми видачків окружної виборчої комісії для підготовки і проведення повторного голосування 21 квітня 2019 року з чергових виборів Президента України 31 березня 2019 року.

Приймання передаваних документів від Центральної виборчої комісії до Центрального державного архіву вищих органів влади України здійснюється поетапно відповідно до погодженого плану.

1.2. Забезпечено впровадження Методичних рекомендацій щодо створення, зберігання, обліку цифрового фонду користування документами Національного архівного фонду на веб-порталі даного.

Виконано.

Вилано наказ Державної архівної служби України від 16.04.2019 №36 «Про затвердження та впровадження методичних рекомендацій «Цифровий фонд користування документами Національного архівного фонду: створення, зберігання, облік та доступ до нього». Зазначений наказ було оприлюднено на веб-порталі «Архіви України» та доведено до відома державних архівів областей окремим листом. З метою додаткової апробації та віпробачення об'ємних технічних параметрів та завдань, керівникам державних архівів було рекомендовано забезпечити провадження методичних рекомендацій та наведення зауважень і пропозицій в кінці календарного року. За наявності конкретних зауважень і пропозицій ці методичні рекомендації буде доопрацьовано.

Ці методичні рекомендації використано при реалізації двох грантових проєктів від Українського культурного фонду:

- «Історія Миколаївської області 60-70-х рр. ХХ ст.: у кіно- та фотодокументах. Цифровізація візуальних документів у Державному архіві Миколаївської області» на телеканалі «Миколаїв» філії ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Миколаївська регіональна дирекція»;

- «Модерний архів», в рамках виконання проєкту Державний архів Рівненської області здійснює цифрування документальної інформації, модернізацію читальної зали, удосконалює веб-сайт, проводить майстер-класи з пошуку архівної інформації «Вивчаймо історію ролу разом».

3) Проведено аналіз можливих наслідків для архівної сфери в разі зміни адміністративно-територіального поділу та внесено пропозиції щодо розробки можливих варіантів врегулювання діяльності місцевих державних архівних установ і трудових архівів.

Виконано.

Підготовлено пропозиції щодо реформування діяльності місцевих державних архівних установ в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи (Додаток 1).

2. Організація та координація роботи щодо формування, забезпечення збереженості та обліку документів Національного архівного фонду

2.1. Оброблено нормативно-правові акти з питань архівної справи та діловодства, підготовлені центральними органами виконавчої влади та іншими установами.

Виконано.

Відповідно до компетенції обробляно та погоджено:

- проєкти законів України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок», «Про всеукраїнської та місцевий референдуми за народною ініціативою», «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України»;

- проєкти постанов Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 54 Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію», «Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 14.03.2004 № 408», «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2013 р. № 15», «Про внесення змін до Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»;

- проєкт постанови правління Національного банку України «Про внесення змін до Правил застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України»;

- проєкти наказів Міністерства юстиції України «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України» та «Про внесення змін до Правил ведення нотаріального діловодства»;

- проєкт наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планової (позапланової) перевірки за дотриманням суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері формування, встановлення та застосування державних регульованих цін»;

- проект наказу Міністерства культури України «Про визначення таким, що втрачено чинність, наказу Міністерства культури України від 03 вересня 2013 року № 819»;

- проект наказу Служби зовнішньої розвідки України «Про внесення зміни до Положення про експертно-перевірну комісію Служби зовнішньої розвідки України».

2.2. Здійснено щорічний моніторинг стану збереженості документів Національного архівного фонду, прийняття експертних цінностей документів Національного архівного фонду, стану діловодства та архівної справи в підприємствах, установах, організаціях

Виконано.

Результати моніторингу стану приймання, експертної цінності документів Національного архівного фонду, стану діловодства та архівної справи в підприємствах, установах, організаціях у 2018 р. було розглянуто 26 лютого 2019 р. на розширеному засіданні колегії Державної архівної служби України за підсумками роботи архівних установ у 2018 році. (додаток 2).

2.3. Опрацьовано пропозиції архівних установ та підготовлено проект Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020-2030 роки.

Виконано.

28 травня 2019 р. відбулося засідання Центральної комісії Державної архівної служби в контролі за наявністю, станом та рухом документів Національного архівного фонду на якому було розглянуто та проаналізовано питання стос. виконання архівними установами у плані заходів Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду за 2009-2018 роки. Згідно з планом заходів Програми на 2009-2018 роки держархівами (центральними, Держархівом в Автономній Республіці Крим, обласними, місцевими) заплановано було перевірити 18502201 од. зб. Перевірено протягом 10 років (2009-2018) 19347240 од. зб., що складає 104 % від запланованої Програмою на 2009-2018 роки кількості од. зб. в 43,9% від загальної кількості од. зб. що зберігалися в держархівах на 01.01.2009.

Після чого обговорено питання розроблення проекту Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020-2030 роки. По результатам обговорення члени комісії, виходячи зі практики роботи, констатували необхідність зменшення часових рамок дії програми і перейти на щорічний термін планування дії заходів майбутньої програми. Також надано низку рекомендацій, яку було доведено до відома державних архівних установ.

Станом на 28.10.2019 розроблено проект Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2020-2024 роки, затвердження якого відбудеться після його розгляду і схвалення на засіданні Центральної комісії Державної архівної

служби з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду. Засідання комісії відбулося 31.10.2019.

2.4. Опрацювання питань щодо надходження на постійне зберігання документів Національного архівного фонду від науково-дослідних установ на основі пропозиції щодо удосконалення цієї роботи

Виконано.

Питання комплектування документами НАФ, які утворилися в результаті підлягали науково-дослідних та проєктно-конструкторських установ (далі НУ), тривалий час було неактуальним у зв'язку із його формальною невизначеністю за складністю у розв'язанні.

Перша і основна складова цієї проблеми є значна розгалуженість відокремлена відомча приналежність. Фактично такий стан речей повністю відповідає тому «радянському» спадку, який Україна отримала після 1991 р.

На сьогодні більшість інститутів принципово своєю діяльністю чи змішаною формою власності з державної на приватну.

Ідентифікація нині діючих НУ та моніторинг надходження на державне зберігання документів НАФ від них, показали невідомі показники та відсутність репрезентативності документальних матеріалів. Відсутність єдиного координатора у цьому питанні показало повну розбалансованість роботи архівних установ із включенням НУ до списків джерел формування.

Рішенням колегії Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР, всі документи НУ мали бути включені до списків джерел формування Державного архіву Київської області. Однак через відсутність відповідних площ, ця робота не було організовано належним чином. Як результат окремі державні архіви областей почали вибірково приймати від НУ на державне зберігання документи НАФ. Це призвело до того, що із 627 НУ, які діяли в Україні з 1991 р., до списків джерел формування НАФ включено лише 370 НУ.

Приймання документів від них носить хаотичний характер – від кількох документів за перші роки роботи НУ до приймання у повному обсязі (включаючи особовий склад). Окремі НУ передали лише науково-технічну документацію. Ситуація загострюється ще й тим, що деякі інститути змішаною формою власності з державної на приватну чи взагалі прийняли своє дефінитивне рішення передати на державне зберігання документи НАФ.

Так із 6 науково-дослідних установ, які належать до сфери управління Міністерства соціальної політики на державне зберігання надійшли документи лише від однієї установи – Української науково-дослідний Інститут протезування, протезобудування та відновлення працездатності (Державний архів Харківської області).

Зі всієї всеукраїнської мережі науково-виробничих центрів (інститутів) стандартизації, метрології та сертифікації, кілька спеціалізованих інститутів, які належать до сфери управління Міністерства економіки на державне зберігання надійшли документи лише від двох установ – Запорізького та Львівського центрів.

Зі 147 науково-дослідних установ, які належать до сфери управління Міністерства економіки та торгівлі України на державне зберігання документів лише від 45 установ.

Якравим прикладом відсутності комплексного підходу до роботи зі списками джерел може виступити Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу (далі ІНД «Укראгропромпродуктивність»), який розташований у м. Києві, по вул. Солом'янка, 2. До основних завдань цього інституту віднесено питання створення нормативної бази з прати більш як для 100 галузей і підгалузей АПК, удосконалення соціально-гуманітарних відносин і мотивації праці, тарифікація професій і робіт, експертизи витрат праці на цілі на виробничо-машинобудування, інформатизація і створення програмного забезпечення для наукових досліджень і виробничого застосування, а також розробка нормативів витрат живої та уречовленої праці за договорами. До мережі ІНД «Укראгропромпродуктивність» належить 25 НУ, а до списків джерел включено лише п'ять НУ. Державні архіви Рівненської та Чернівецької областей архівували на державне зберігання документи НАФ від ІНД «Укראгропромпродуктивність» та ІНД «Чернівецько-агропромпродуктивність» за 1937-2017 рр.

Аналогічна ситуація склалася в обласних центрах сталаргівизації та науково-дослідними інститутами судових експертів.

Відсутність постійного контролю за діяльністю науково-дослідних установ, які перебувають, мали б перебувати у джерелах формування державних архівів призвело до ситуації що в архівах діяльність НУ згадані не відображена чия фонди представлені епізодично (певний проміжок часу).

Наприклад:

- «Запорізький інститут сілсько-господарського машинобудування» з 1997 р. перебуває в приватній формі власності, документи цієї установи прийнято ЦДНГА за 1933-1955, документи НАФ – 297 од.зб.

- ВАТ «Укрвашипромпроєкт», який перебуває в стадії ліквідації, документи цієї установи прийнято Держархівом Волинської області, документи НАФ – 43 од.зб. за 2003-2012, а особливий склад – 164 од.зб. за 1923-2012 рр.

Також викликає занепокоєння ситуація із придбанням та подальшою припиненням роботи, і, як результат, ліквідацією установ «вдаєшкарми-їдотезійми» КВЛ «Дніпропетровський комбайновий завод» змінив форму власності у 2004 р. та припинив діяльність у 2013 р. Документи цієї установи прийнято ЦДНГА за 1948-1999, документи НАФ – 1462 од.зб.

З метою комплексного вирішення питання комплексування документами НАФ, які утворилися в результаті діяльності науково-дослідних та конструкторсько-конструкторських установ його винесено на засідання Пенітарної селекційно-перевірної комісії Укрдержархіву, засідання якої відбудеться 30.10.2019р.

3. Організація роботи з підвищення рівня науковості виробничих процесів архівних установ України

3.1. *Забезпечено підготовку проекту державного замовлення на виконання прикладних наукових досліджень і науково-технічних розробок у сфері архівної справи, документознавства, палеогеографії на 2020 рік.*

Виконано.

Відповідно до пункту 2 Порядку формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 р. № 13, пунктів 9, 10 розділу II Положення «Про організацію наукової і науково-технічної діяльності Державної архівної служби України у сфері архівної справи та страхового фонду документів», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 14 червня 2019 р. № 1770/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 червня 2019 р. за № 638/33609 та з урахуванням рішення Нормативно-методичної комісії Укрдержархіву від 23.05.2019 (протокол №4), видано наказ Укрдержархіву від 18.10.2019 №90 «Про організацію виконання наукових робіт у сфері архівної справи та діловодства у 2020 році». Відповідно до цього плану Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства у 2020 рік має забезпечити виконання наступних науково-дослідних робіт:

- «Дослідження мікробіологічного та епітологічного стану архівосховищ та документів державних архівів із метою проведення моніторингу стану збереженості документів Національного архівного фонду»;

- «Дослідження питань документування урядової інформації та організації роботи з документами в центральних органах виконавчої влади»;

- «Інформаційний моніторинг та наукове опрацювання літератури з питань архівної справи та документознавства з метою підготовки найкращої завіткової, реферативної, оглядової, бібліографічної та іншої інформації у вигляді Бюлетенів Галузевого центру науково-технічної інформації»;

- «Дослідження теоретичних та практичних засад обліку та зберігання електронних документів НАФ»;

- «Дослідження питань використання та забезпечення доступу до документів державних архівів, що містяться в персональній лані»;

- «Розроблення теоретичних та методичних засад підготовки архівними установами спеціальних видань».

3.2 *Забезпечено прийняття наукових досліджень і науково-технічних розробок у сфері архівної справи, документознавства, археографії, що проводилися у 2018 році.*

Виконано.

У відповідності до вказу Державної архівної служби України від 23.11.2017 № 88 «Про організацію виконання наукових робіт у сфері архівної справи та діловодства у 2018 році» та Тематичного плану науково-дослідних робіт, що виконуються Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства за рахунок коштів Державного бюджету, на 2018 рік УНІДАСД виконувалася наступні науково-дослідні роботи:

- «Визначення та наукове обґрунтування напрямів розвитку архівної справи на середньострокову перспективу»;

- «Інформаційний моніторинг та наукове опрацювання літератури з питань архівної справи та документознавства з метою підготовки на їх основі аналітичної, реферативної, оглядової, бібліографічної та іншої інформації у вигляді бюлетенів Галузевої служби науково-технічної інформації»;

- «Дослідження особливостей організації праці й управління в архівних установах з метою визначення відповідальності, компетентності, функцій та повноважень їх працівників»;

- «Дослідження основних технологічних процесів створення цифрового фонду кримінальних документів НАФ та розроблення методичних засад його обліку, зберігання та доступу до нього»;

- «Вивчення та науковий аналіз технологічних процесів, норм організації праці у державних архівних установах з метою визначення раціональних прийомів виконання робіт з технологічно регламентованими змістом та обсягами»;

- «Дослідження процесів історичного документотворення в контексті функціонування державних інституцій як фондотворювачів, в процесі діяльності яких були створені документи Національного архівного фонду (XV – по XX ст.)»;

- «Дослідження мікробіологічного та ентомологічного стану архівосховищ та документів державних архівів з метою проведення моніторингу стану збереженості документів Національного архівного фонду».

У відповідності до ДСТУ 3973-2000 Державний стандарт України. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт, наказів Укрдержархіву від 30.01.2019 №15 «Про призначення комісії з приймання науково-дослідних робіт» та від 22.04.2019 №37 «Про призначення комісії з приймання науково-дослідних робіт» здійснено державне приймання усіх науково-дослідних робіт, термін виконання яких завершився у 2018 р.

4. Організація та координація роботи з питань обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію в Державній архівній службі України.

4.1. Забезпечено діяльність комісії з питань роботи із службовою інформацією в Державній архівній службі України.

Виконано.

З метою організації роботи з носіями інформації, що містять службову інформацію в Державній архівній службі України та у відповідності до вимог Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 736 (далі – Типова інструкція), здійснено наступні заходи:

- здійснено перевірку стану організації роботи з документами, що містять службову інформацію за 2018 рр;

- здійснено перегляд документів з грифом «ДСК» утворених в результаті діяльності Укрдержархіву за 2013 та 2014 рр. По результатам роботи підготовлено акції про вилучення документів не вносять їх до Національного архівного фонду;

- організовано роботу щодо перегляду документів з грифом «ДСК» утворених в результаті діяльності Державного департаменту старожового фонду документації (установи ліквідованої у 2016 р.р.)

- проведено три засідання Комісії з питань роботи зі службовою інформацією в Державній архівній службі України.

Додатки:

1. Пропозиції щодо реформування діяльності місцевих державних архівних установ в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи на 8 арк.

2. Результати моніторингу стану приймання, експертизи цілісності документів Національного архівного фонду, стану діловодства та архівної справи в підприємствах, установах, організаціях у 2018 рр. на 4 арк.

Перший заступник Голови
Державної архівної служби України

С/О

Ілля КІСІЛЬ

29 червня 2018

